

doi: 10.30473/GAA.2023.69481.1687

Vol. 10, No. 1 (Series 19), 2023 (247-268)

RESEARCH PAPER

Hierarchical Model for Evaluating the Effectiveness of Venture Capital Financing of Barkat Knowledge Institute

Habil Khavari¹, Fatemeh Ahmadi^{*2}, Mojtaba Moradpour³, Rahmatollah Mohammadipour⁴

1. Ph.D. Student, Department of Financial, Ilam Branch, Islamic Azad University of Ilam, Iran.
2. Assistant Professor, Department of Accounting, Ilam Branch, Islamic Azad University of Ilam, Iran.
3. Assistant Professor, Department of Accounting, Ilam Branch, Islamic Azad University of Ilam, Iran.
4. Assistant Professor, Department of Accounting, Ilam Branch, Islamic Azad University of Ilam, Iran.

Corresponding Author:

Fatemeh Ahmadi

Email:fatemehahmady60@gmail.com

Received: 2023/03/27

Accepted: 2023/09/07

How to Cite:

Khavari, H; Ahmadi, F; Moradpour, M; Mohammadipour, R. (2023). Hierarchical model for evaluating the effectiveness of venture capital financing of Barkat Knowledge Institute, *Governmental Accounting*, 10 (19), 247-268.

ABSTRACT

Subject and Purpose: This research was carried out to provide a hierarchical model for evaluating the effectiveness of bold financing of the Barkat Knowledge Foundation Institute.

Research Method: The method of conducting this research is mixed (qualitative-quantitative). In the qualitative part of the research, 112 valid scientific and research articles were examined using the meta-composite approach, and finally, 41 articles were selected to extract the indicators for evaluating the effectiveness of bold financing. After detailed analysis, 19 indicators were identified and extracted to evaluate the effectiveness of bold financing. Then, in the quantitative section, the opinions of 16 experts were confirmed using the fuzzy Delphi questionnaire about the validity of the extracted indicators, and then the combined method of Dimtel-ISM was used to present the model.

Research Findings: In the Dimtel section, the relationship and effectiveness of the extracted indicators were compiled with the help of experts. With ISM MATLAB software, the collected data were analyzed in the form of a self-interaction matrix, and a four-level model was obtained. The research model showed that strategic performance is the most influential indicator in evaluating the effectiveness of bold financing of Barkat Knowledge Foundation Institute.

Conclusion, Originality, and its Addition to Knowledge: one of the most important steps and perhaps the biggest challenge for setting up knowledge-based companies and start-ups is the use of bold and effective financing. In this regard, the risk that threatens these bold funds is that the project fails and the investor loses. Therefore, no research has been done on the effectiveness of these funds. This article can be a help for those who intend to finance and support start-ups as investors in these funds.

Keywords: Funding, Venture Capital Funding, Knowledge Base.

JEL Classification: G32, G34.

doi: 10.30473/GAA.2023.69481.1687

سال دهم، شماره ۱ (پیاپی ۱۹)، پاییز و زمستان ۱۴۰۲ (۲۶۸-۲۴۸)

«مقاله پژوهشی»

الگوی سلسله مراتبی ارزیابی اثربخشی تامین مالی جسورانه موسسه دانشبنیان برکت

هابیل خاوری^۱، فاطمه احمدی^{۲*}، مجتبی مرادپور^۳، رحمت الله محمدی پور^۴

چکیده

موضوع و هدف مقاله: این پژوهش با هدف ارائه الگوی سلسله مراتبی ارزیابی اثربخشی تامین مالی جسورانه موسسه دانشبنیان برکت به انجام رسید.

روش پژوهش: روش انجام این پژوهش آمیخته (کیفی-کمی) است. در بخش کیفی پژوهش با استفاده از رویکرد فراترکیب ۱۱۲ مقاله علمی و پژوهشی معتبر مورد بررسی قرار گرفته و سرانجام ۴۱ مقاله برای استخراج شاخص‌های ارزیابی اثربخشی تامین مالی جسورانه انتخاب شدند. پس از تحلیل دقیق، ۱۹ شاخص برای ارزیابی اثربخشی تامین مالی جسورانه شناسایی و استخراج شدند. سپس، در بخش کمی ابتدا با استفاده از پرسشنامه دلفی فازی نظرات ۱۶ خبره در مورد اعتبار شاخص‌های استخراج شده مورد تایید قرار گرفت، در ادامه، برای ارائه الگو از روش ترکیبی دیمتل – ISM استفاده شد.

یافته‌های پژوهش: در قسمت دیمتل نحوه ارتباط و اثرگذاری شاخص‌های استخراج شده با کمک خبرگان گردآوری شد. با نرم افزار ISM متب داده‌های گردآوری شده در قالب ماتریس خودتعاملی تجزیه و تحلیل شدند و الگویی چهار سطحی حاصل شد. الگوی پژوهش نشان داد که عملکرد استراتژیک تاثیرگذارترین شاخص در ارزیابی اثربخشی تامین مالی جسورانه موسسه دانشبنیان برکت است.

نتیجه‌گیری، اصلاح و افزوده آن به دانش: یکی از مهم‌ترین مراحل و شاید بزرگترین چالش برای راهاندازی شرکت‌های دانشبنیان و استارت‌آپ‌ها، استفاده از تامین مالی‌های جسورانه و اثربخش است. در این راستا، ریسکی که این صندوق‌های جسورانه را تهدید می‌کند این است که پروژه شکست بخورد و سرمایه‌گذار ضرر کند. بنابراین با توجه به اینکه تاکنون پژوهشی در راستای اثربخشی این صندوق‌ها انجام نشده است. این مقاله می‌تواند کمکی برای کسانی باشد که قصد دارند به عنوان سرمایه‌گذار در این صندوق‌ها تامین مالی کنند و از استارت‌آپ‌ها حمایت کنند.

واژه‌های کلیدی: تامین مالی، تامین مالی جسورانه، دانشبنیان.

طبقه‌بندی موضوعی: G24، G32.

۱. دانشجوی دکتری، گروه مالی، واحد ایلام،
دانشگاه آزاد اسلامی، ایلام، ایران.
habilkhavari@yahoo.com

۲. استادیار، گروه حسابداری، واحد ایلام،
دانشگاه آزاد اسلامی، ایلام، ایران.
fatemehahmady60@gmail.com

۳. استادیار، گروه حسابداری، واحد ایلام،
دانشگاه آزاد اسلامی، ایلام، ایران.
Moradpour.mo@gmail.com

۴. استادیار، گروه حسابداری، واحد ایلام،
دانشگاه آزاد اسلامی، ایلام، ایران.
mohammadipourrahmatollah@gmail.com

نویسنده مسئول:
فاطمه احمدی

رایانه‌امه:
fatemehahmady60@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۱/۰۷
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۱۶

استناد به مقاله:

خاوری، هابیل؛ احمدی، فاطمه؛ مرادپور، مجتبی و
محمدی پور، رحمت الله، (۱۴۰۲)، الگوی سلسله
مراتبی ارزیابی اثربخشی تامین مالی جسورانه
موسسه دانشبنیان برکت، حسابداری دولتی،
۲۶۸-۲۴۸، (۱۹).

حق انتشار این مستند، متعلق به نویسنده‌گان آن است. ©. ناشر این مقاله، دانشگاه پیام نور است.

این مقاله تحت گواهی زیر منتشر شده و هر نوع استفاده غیرتجاری از آن مشروط بر استناد صحیح به مقاله و عدم تغییر یا تعدیل مقاله مجاز است.

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)

<https://gaa.journals.pnu.ac.ir/>

کرده‌اند. یکی از این صندوق‌ها موسسه دانش‌بنیان برکت است. موسسه دانش‌بنیان برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) در توسعه فعالیتها و سرمایه‌گذاری‌های فناورانه، نوآورانه و دانش‌بنیان مأموریت‌های مهمی را در چارچوب بیانیه گام دوم انقلاب، سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، نقشه جامع علمی کشور و اسناد بالادستی به انجام می‌رساند که عبارتند از: مشارکت در سرمایه‌گذاری‌های جسورانه و کمک به تجاری‌سازی محصولات و خدمات در بنگاه‌های فناورانه، نوآورانه و دانش‌بنیان، ایجاد یا مشارکت در توسعه و تکمیل زنجیره نهادهای تامین‌مالی جسورانه، حمایت از ایجاد و توسعه بسترها و زیرساخت‌های زیست‌بوم فناوری و نوآوری و تقویت تعاملات و سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی در حوزه‌های نوآورانه، فناورانه و خطرپذیر. اما، آنچه که در شرایط فعلی اقتصاد کشور به عنوان یک چالش جدی برای موفقیت این صندوق‌ها بسیار مهم است اثربخشی آن‌ها با توجه به محیط تجاری را ریسک بالا در ایران است. در این راستا این پژوهش به دنبال ارائه الگوی سلسله مراتبی ارزیابی اثربخشی تامین‌مالی جسورانه موسسه دانش‌بنیان برکت است.

پیشینه پژوهش

صندوق‌های جسورانه نوعی صندوق سرمایه‌گذاری هستند که از کسبوکارهای نوپا حمایت می‌کنند. درواقع این صندوق‌ها، سرمایه‌لازم برای شرکت‌ها و کسبوکارهای نوپا (استارت‌آپ) و کارآفرین که مستعد جهش و رشد ارزش بوده و ریسک بالایی همراه هستند، فراهم می‌کند. صندوق‌ها بدین منظور، پروژه موردنظر را مورد ارزیابی قرار داده و پس از تایید واجد شرایط بودن، منابع مالی به آن تخصیص می‌دهند. صندوق جسورانه نوعی صندوق سرمایه‌گذاری مشترک است که پول را از سرمایه‌گذارانی که قصد شرکت دارند، گردآوری کرده و مبالغ موردنظر را در کسبوکارهای نوپایی کوچک و متوسط که پتانسیل رشد بالایی دارند سرمایه‌گذاری می‌کند(هریچ و همکاران، ۲۰۱۹). درواقع این صندوق‌ها، نوعی سبد دارایی تشکیل می‌دهند. از آنجایی که تامین‌مالی استارت‌آپ‌ها هزینه‌بر است و اشخاص حقیقی قادر به شرکت حداکثری نیستند، معمولاً سرمایه‌گذاران خطرپذیر را اشخاص حقوقی تشکیل می‌دهند. این اشخاص حقوقی شامل شرکت یا صندوق‌هایی هستند که سرمایه خود را از افراد و نهادهای بانکی، بیمه‌ای، بازنیستگی و... تأمین

مقدمه

با جهت‌گیری اقتصاد به سمت فعالیتهای استوار بر تکنولوژی و بهره‌گیری از مزیت‌های رقابتی، زمینه پیدایش استارت‌آپ‌ها در اقتصادهای توسعه‌یافته، فراهم شد. استارت‌آپ‌ها نه تنها به خلق ارزش و ایجاد صنایع جدید می‌پردازند، بلکه به رشد اشتغال، درآمد ملی و رفاه جامعه، کمک شیائی می‌کنند. اما مهم‌ترین بخش راهاندازی یک کسبوکار، تامین‌مالی آن است(حیدری و همکاران، ۱۳۹۸). کسبوکارهای نوپا و جدید برای شروع به کار و تأمین هزینه فعالیتهای خود نمی‌توانند از تسهیلات بانک‌ها و نهادهای مالی استفاده کنند، چون هنوز به اندازه کافی اعتبار ندارند و برای پیش برد فعالیتهای خود نیاز به سرمایه دارند. بنابراین نیاز به بازاری کارا داریم که متشکل از سرمایه‌گذاران خطرپذیر بوده و سرمایه موردنظر را فراهم کند. جنس این سرمایه می‌تواند از نوع اعتبار، روابط، مشاوره‌های عملیاتی و استراتژیک و همچنین تجربه و مهارت‌های مدیریتی باشد. باید توجه داشت که، موفق‌ترین شرکت‌ها در دو قرن اخیر (ایتل، مایکروسافت، آمازون، فیسبوک، اپل، گوگل...) در فرآیند رشد و توسعه، توسط سرمایه‌گذاران خطرپذیر تامین‌مالی شده‌اند (بهله و همکاران، ۱۴۰۰). امروزه، دنیای تکنولوژی در حال گسترش است و این نشانگر ظرفیت بالای صندوق‌های جسورانه است و با فعالیت در این صندوق‌ها می‌توان به صورت مستقیم در فرآیند مالی کسبوکارهای جدید سهیم شد و از درآمد آنان بهره برد. اهمیت این صندوق‌ها این است که اگر در پژوهه‌های مناسب سرمایه‌گذاری کنند ممکن است بازدهی خیلی بیشتری از دیگر صندوق‌ها و حتی بازارها به سرمایه‌گذاران بدeneند. اما، آنچه که بازده این صندوق‌ها را تهدید می‌کند اثربخشی این صندوق‌ها است که باعث می‌شود هر سرمایه‌گذاری تمایل به سرمایه‌گذاری در صندوق‌های جسورانه نداشته باشد(انگل و هگر^۱، ۲۰۱۹). باید توجه داشت که صندوق‌های جسورانه حوزه خاصی را برای تامین‌مالی مدنظر ندارند و تاکنون در حوزه حمل و نقل، خرید و فروش کالا، کاریابی، نیازمندی‌ها و... سرمایه‌گذاری‌هایی انجام شده است. هرچه فضا برای رشد این صندوق‌ها بیشتر فراهم شود، حوزه‌های گستردگری می‌توانند پیشرفت کنند(ناواانا و چکیزی^۲، ۲۰۲۱). همچنین، با توجه به فعالیت بالای صندوق‌های جسورانه در دنیا، در سال‌های اخیر صندوق‌های جسورانه مختلفی نیز در ایران فعالیت خود را آغاز

را ارائه می‌کند که بر تحلیل پویا از فرآیندهای ظهور و بر تکامل مشترک بین صندوق جسورانه و کارآفرینی و همچنین بر روی یک دیدگاه پویا و تطبیقی از سیاست استوار است. این مقاله نشان داد که چند عامل اصلی که صندوق‌های جسورانه تکیه دارند عبارتند از: (۱) یک هدف استراتژیک و تعهد بلندمدت به تقویت بازار صندوق‌های جسورانه و ظهور و توسعه خوش‌های پیشرفتی است (۲) یک مجموعه سیاست مرحله‌ای شامل اجزای مستقیم و غیرمستقیم سیاست صندوق‌های جسورانه است و (۳) یک فرآیند سیاست پویا، که با زمینه خاص سازگار است. ساوانیوایسین و همکاران^۴ (۲۰۱۵) مقاله‌ای با عنوان صندوق‌های جسورانه کاتالیزور برای استارت‌آپ‌ها برای چیرگی بر «دره مرگ ریسک» در لیتوانی را به انجام رساندند. هدف این مطالعه بررسی نقش صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر به عنوان یک کاتالیزور برای استارت‌آپ‌ها برای غلبه بر «دره مرگ» به ویژه با تمرکز بر ارزش‌افزوده از نظر دیدگاه‌های مالی و نوآوری بود. پژوهش با تکیه تکنیک‌های پژوهش کیفی و کمی انجام شد. گردآوری داده‌های کیفی با استفاده از تجزیه و تحلیل و ترکیب ادبیات علمی و مطالعات موردي انجام شد و همچنین در بخش کمی داده‌های آماری انجام می‌شود. بررسی ادبیات در بخش کیفی ویژگی‌های تأمین مالی صندوق جسورانه را شناسایی کرده است، به ویژه شواهدی وجود دارد که صندوق‌های جسورانه باعث رشد شرکت، توسعه محصول، الهام بخشیدن به کارآفرینی و در نتیجه افزایش رقابت‌پذیری استارت‌آپ‌ها می‌شود. همچنین با توجه به تجزیه و تحلیل پروندهای شرکت‌های تحت حمایت سرمایه خطرپذیر در لیتوانی، مشخص شد که سرمایه‌گذاری‌ها نه تنها در استارت‌آپ‌ها، بلکه برای شرکت‌های بالغ نیز انجام شده است و بخش‌های مختلفی را پوشش می‌دهد، نه تنها فناوری پیشرفتی، بلکه شامل انرژی و غذا نیز می‌شود. برینگمن و همکاران^۵ (۲۰۱۶) تأثیر پیوندهای اجتماعی محلی و جهانی بر عملکرد شرکت با رویکرد صندوق جسورانه را در بلژیک بررسی کردند. در این پژوهش با استفاده از سرمایه اجتماعی و لنز اطلاعاتی جغرافیای اقتصادی برای تراکنش‌های مالی به این شکاف تمرکز شد. در این مطالعه بررسی شد که عملکرد رشد اولیه سازمان‌های تحت حمایت سرمایه خطرپذیر با موقعیت ساختاری و فیزیکی سرمایه‌گذاران آن‌ها در شبکه‌های

کرده‌اند. صندوق‌های جسورانه بازدهی بالای دارند زیرا یک کسب‌وکار آنلاین نوپا در بدو امر، رشد بالای دارد و طبیعی است که سرمایه‌گذار را هم به سود خوبی می‌رساند، اما در نقطه مقابل، این سرمایه‌گذاری می‌تواند ریسک بالای داشته باشد چون به همان نسبت ممکن است پروژه شکست بخورد و سرمایه‌گذار هم ضرر کند. بنابراین برخلاف سرمایه‌گذار فعل در سهام که تنها در معرض ریسک‌های سیستماتیک مربوط به اقتصاد کلان، تورم و یا ریسک بازار است، سرمایه‌گذار خطرپذیر در معرض انواع مختلفی از ریسک‌های سیستماتیک و غیرسیستماتیک از قبیل ریسک‌های اندازه بازار در دسترس، شدت رقابت، قوانین و مقررات، مقیاس‌پذیری، مدل درآمدی، خروج از سرمایه‌گذاری و... خواهد بود(سامیلا و سرنسون^۶، ۲۰۲۰). واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های جسورانه به دلیل ریسک بالا معمولاً توسط نهادهای مالی و افراد توأم‌مند تاسیس می‌شوند در حالی که برای سرمایه‌گذاری در صندوق‌های پروژه محور این شرط وجود ندارد و همه موسسات و شرکت‌ها می‌توانند در این نوع صندوق‌ها سرمایه‌گذاری کنند. این صندوق‌ها به دلیل تمرکز بر سرمایه‌گذاری روی شرکت‌های نوپا با صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک متفاوتند. تمامی کسب‌وکارهایی که سرمایه‌گذاری جسورانه دریافت می‌کنند، پتانسیل رشد و ریسک بالاتری نسبت به سایر صندوق‌ها دارند، بنابراین برای افق سرمایه‌گذاری بلندمدت مناسب هستند(کارمر و همکاران، ۲۰۲۱).

در رابطه با صندوق‌های جسورانه در خارج از کشور پژوهش‌های بسیاری به انجام رسیده است. اما، در ایران پژوهش‌هایی بسیار محدود در این رابطه به انجام رسیده است و جستجو در سایت‌های معتبر و مختلف کشور نیز این مطلب را تایید می‌کند. بنابراین، در این بخش به تشریح پژوهش‌های خارجی انجام گرفته بسنده می‌شود. آونیمیلچ و همکاران^۷ (۲۰۱۰) در پژوهشی تفسیر تکاملی سیاست صندوق‌های جسورانه در آلمان، انگلستان و اسکاتلند پرداختند. با وجود تلاش‌های فراوان برای توسعه سیاست‌های صندوق‌های جسورانه با تأثیر بالا، بیشتر بازارهای صندوق‌های جسورانه در اروپا هنوز توسعه نیافتدند. بسیاری از این سیاست‌ها براساس سیاست‌های صندوق‌های جسورانه «ستنی» در سال ۲۰۰۹ بودند که شامل ترکیبی از انگیزه‌های بولی و تغییرات نهادی بود. این مقاله، یک سیاست صندوق جسورانه تکاملی جایگزین

4. Savaneviciene
5. Bringman

1. Samila and Sorenson
2. Kraemer
3. Avnililich

عوامل موثر، با استفاده از روش‌های تصمیم‌گیری چند معیاره و ضمن بهره‌گیری از ابزارهای نوین داده کاوی بود. در این پژوهش تنها به دو فرضیه اتكا شده بود و در این فرضیه‌ها شبکه عصبی با درخت تصمیم مقایسه شده بود.

روش شناسی پژوهش

این پژوهش به دنبال ارائه الگوی سلسله مراتبی ارزیابی اثربخشی تامین مالی جسورانه موسسه دانش بنیان برکت با استفاده از یک روش پژوهش آمیخته (کیفی- کمی) است. این پژوهش از جنبه هدف کاربردی محسوب می‌شود. چرا که بیشترین کاربرد آن برای مدیران و سیاست‌گذاران فعل در حوزه تامین مالی جسورانه است. در بخش کیفی به منظور درک، شناخت و استخراج متغیرها از روش فراترکیب تا رسیدن به متغیر استفاده شده است. برای انجام روش فراترکیب از روش سندلوسکی و باروسو استفاده می‌شود. روش سندلوسکی و باروسو یک روش کاربردی برای پژوهش فراترکیب است. روش فراترکیب یکی از انواع روش‌های فرامطالعه است و یک روش پژوهش کیفی محسوب می‌شود. درواقع فراترکیب نوعی مطالعه کیفی است که از اطلاعات یافته‌های مستخرج از مطالعات دیگر در زمینه موضوع مرتبط، استفاده می‌کند. پژوهشگر در روش فراترکیب، داده‌های ثانویه نتایج حاصل از سایر مطالعه‌ها را برای پاسخگویی به نتایج مطالعه خود با هم ترکیب کرده و نتایج جدیدی بدست می‌آورد. در بخش کیفی این پژوهش جامعه آماری شامل همه مقالات و پژوهش‌های معتبر داخلی و خارجی از سال ۲۰۱۳ تاکنون است. در بخش کمی برای سطح‌بندی مولفه‌های شناسایی شده و تعیین ارتباط بین آن‌ها از روش ترکیبی دیمتل و ISM استفاده خواهد شد. داده‌های موردنیاز با استفاده از پرسشنامه دیمتل براساس طیف ۰ تا ۴ برای بررسی تاثیرگذاری و تاثیرپذیری و همچنین سطح‌بندی براساس ISM انجام می‌شود. تکنیک دیمتل که از انواع روش‌های تصمیم‌گیری براساس مقایسه‌های زوچی است، با بهره‌مندی از قضاوت خبرگان در استخراج عوامل یک سیستم و ساختاردهی نظاممند به آن‌ها با بکارگیری اصول نظریه گراف‌ها، ساختاری سلسله‌مراتبی از عوامل موجود در سیستم همراه با روابط تاثیر و تاثیر متقابل ارائه می‌دهد، به‌گونه‌ای که شدت اثر روابط یادشده را به صورت امتیاز عددی معین می‌کند. روش دیمتل برای شناسایی و بررسی رابطه متقابل بین معیارها و ساختن نگاشت روابط شبکه به کار گرفته می‌شود. از آنجا که گراف‌های چهت‌دار روابط عناصر یک سیستم را بهتر می‌توانند نشان دهند، بنابراین تکنیک دیمتل استوار بر

سنديکاپی متفاوت است. با استفاده از داده‌های طولی شرکت‌های بلژیکی و سرمایه‌گذاران صندوق‌های جسورانه آن‌ها، نشان داده می‌شود که روابط بین شرکتی و بهویژه پیوندهای فرامرزی، نتایج سازمانی را گسترش می‌دهند. همچنین نتایج نشان داد که نه تنها روابط اجتماعی فعالیت مالی را شکل می‌دهد، بلکه الگوهای مالی شبکه‌های صندوق جسورانه نیز شایسته توجه است. استاندر^(۱) ۲۰۱۷ پژوهشی با عنوان تدوین سیاست‌های کلی برای صندوق‌های جسورانه در برلین پرداخت. او در این مطالعه که به روش کیفی و به کمک مصاحبه با ۱۹ خبره انجام گرفت نشان داد که صندوق‌های جسورانه اروپا کوچکتر هستند، برای سرمایه‌گذاری‌های فرامرزی کمتری دارد و موانع زیادی برای سرمایه‌گذاری‌های فرامرزی وجود دارد. بنابراین با تشکیل پنل خبرگان صندوق‌های جسورانه نشان داد که دو ابزار سیاستی که اتحادیه اروپا و کشورهای عضو آن از طریق آن سرمایه‌های مخاطره‌آمیز را موفق می‌کنند عبارتند از؛ وجود عمومی صندوق‌های جسورانه و همچنین مشوق‌های مالیاتی برای سرمایه‌گذاران صندوق‌های جسورانه. در حالی که در هر دو حوزه، سیاست‌گذاران مشغول بهبود جعبه ابزار خود بوده‌اند، تلاش سیار کمی برای هماهنگی و اقدامات در سطوح ملی و اروپایی صورت گرفته است. کاپیزی و همکاران^(۲) ۲۰۲۲ مروری بر صندوق‌های جسورانه با استفاده از رویکرد کتابخانه‌ای انجام دادند. نتایج تحلیل اطلاعات حاصل از این پژوهش نشان داد که صندوق‌های جسورانه بین سال‌های ۶۲ و ۱۹۹۹ و ۲۰۲۱، در حال توسعه و گسترش بوده‌اند. حدود ۶۲ درصد از صندوق‌های جسورانه نیز در حوزه تکنولوژی‌های نوین و کارآفرینی فعالیت دارند. شاید از جمله مسائلی که صندوق‌های جسورانه ممکن است به آن‌ها ورود پیدا کند برنامه‌های تامین مالی جمعی، سرمایه‌گذاری جمعی سهام، سرمایه‌گذاری مخاطره‌آمیز دولتی، شرکت سهام خصوصی و سرمایه‌گذاری، امور مالی کارآفرینی، شکست بازار، و کارآفرینی زنان است.

در ایران هم تنها مقاله قاصدی قزوینی و همکاران^(۱۳۹۳) که از روش‌های داده کاوی در پیش‌بینی و پاسخ به نیاز در حوزه سرمایه‌گذاری جسورانه استفاده کرده است. رویکرد و هدف این پژوهش پرداختن به دغدغه اخیر موسسات سرمایه‌گذاری جسورانه در ارزیابی، انتخاب و سرمایه‌گذاری در طرح‌ها، ضمن شناسایی عوامل موثر بر سرمایه‌گذاری جسورانه و ارزیابی ریسک آن‌ها به منظور چگونگی ایجاد مصالحة و تعامل بین

اسناد معتبر، موثق و مرتبط در بازه زمانی مناسب پرداخت. پس از گزینش کلمات کلیدی مرتبط و متفاوت، واژگان کلیدی زیر که در جدول ۲ مشاهده می‌شوند، مورد جستجو قرار گرفت.

جدول ۲. واژگان کلیدی جستجوی سیستماتیک مقالات

ردیف	کلید واژه	انگلیسی / فارسی
۱	تامین مالی جسورانه	فارسی
۲	اثربخشی تامین مالی جسورانه	فارسی
۳	Capital venture financing	انگلیسی
۴	The effectiveness of Capital venture financing	انگلیسی

برای جستجوی سیستماتیک متون مرتبط جدول ۳ مورد استفاده قرار گرفت. همانطور که دیده می‌شود این کلید واژه‌ها در پایگاه‌های اطلاعاتی برای بازیاب مقالات مورد استفاده قرار گرفت.

جدول ۳. مقالات بازیابی شده به تفکیک پایگاه‌های مورد استفاده

تعداد مقاله	نام پایگاه
۸	(آی اس آی) WOS
۳	(بی ام جی) BMJ
۹	(سیج) Sage
۱۶	(اسکوپوس) Scopus
۱۳	(والی) Wiley
۲۹	(ساینس دایرکت) Science Direct
۶	(پروکوئست) ProQuest
۱۶	(امرالد) Emerald
۱۲	(اشپرینگر) Springer
۱۱۲	مجموع

گام سه: جستجو و بررسی مقاله‌های مرتبط

پس از شناسایی واژگان کلیدی پژوهش، مجموعه مقاله‌های حاوی واژگان کلیدی شناسایی شدند. این مقالات براساس مواردی چون عنوان، چکیده، محتوا و روش پژوهش در پایگاه داده‌های پادشاه مانند شکل (۱) در زیر غربال می‌شوند و مقاله‌های نهایی به تعداد ۴۱ مورد استخراج می‌شدند.

نمودارهایی است که می‌تواند عوامل در گیر را به دو گروه علت و معلول تقسیم کند و رابطه میان آن‌ها را به صورت یک مدل ساختاری قابل درک درآورد. استفاده از خروجی روش دیمتل به عنوان ورودی ISM ابزاری کارآمد برای بررسی سطوح تاثیرگذاری با استفاده از روابط دیمتل است (وانگ و همکاران، ۲۰۱۸). در اقع چون ماهیت دو روش دیمتل و ISM تاحدودی مشابه یکدیگر است بنابراین در مواقعي که از دو پرسشنامه برای تحلیل هر کدام استفاده شود چون ورودی‌های دو روش یکسان نیستند، بنابراین ممکن است نتایجی حاصل شود که به گونه‌ای برخلاف نتایج دو روش باشند، بنابراین استفاده از روش ترکیبی دیمتل و ISM می‌تواند نتایج دقیق‌تری را حاصل کند(زادعلی، ۱۳۹۴). جامعه آماری این پژوهش در بخش تکمیل ماتریس خودتعامدی به صورت هدفمند از خبرگانی انتخاب می‌شوند که خبرگان آشنا با تامین مالی جسورانه هستند که در رابطه با تامین مالی جسورانه شرکت‌های دانشبنیان اطلاع کامل دارند و همچنین دارای مدرک دکتری در یکی از رشته‌های مرتبط بوده و دارای درجه علمی دانشیاری به بالا و سابقه کاری بالای ده سال در موسسه دانشبنیان برکت هستند و در دسترس قرار دارند. تعداد آن‌ها نیز ۱۶ نفر بود. برای تحلیل داده‌ها در بخش مدلسازی با روش ISM از نرم افزار ISM مطلب استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

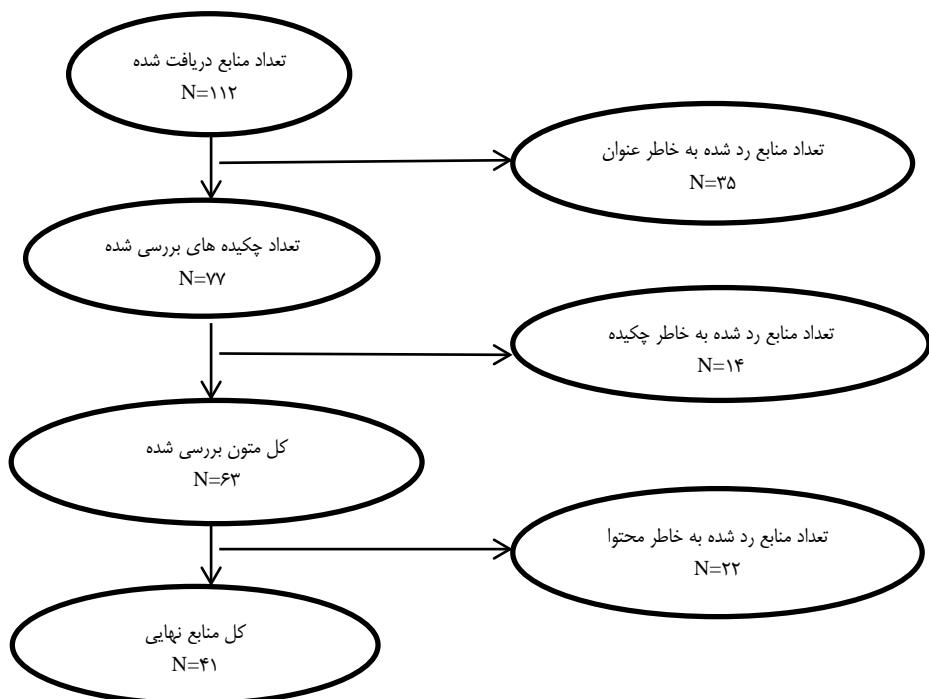
روش‌های متعددی برای انجام فراترکیب پیشنهاد شده است که الگوی هفت مرحله‌ای سندلوسکی و باروسو بیشترین کاربرد را دارد. گام نخست: تنظیم پرسش‌های پژوهش نخستین گام فراترکیب تنظیم پرسش‌های پژوهش است. به همین خاطر برای پاسخگویی به پرسش‌های پژوهش از جدول ۱ در زیر استفاده شده است.

جدول ۱. مشخصه‌ها و پرسش‌های پژوهش

مشخصه‌ها	پرسش‌های پژوهش
چیستی کار (What)	شاخص‌های اصلی اثربخشی تامین مالی جسورانه موسسه دانشبنیان برکت
جامعه مورد مطالعه (Who)	منابع مختلف اعم از مقاله و پایان‌نامه در مورد اثربخشی تامین مالی جسورانه
محدودیت زمانی (When)	کلیه منابع موجود بین سال‌های ۲۰۱۳ تا ۱۴۰۲ میلادی و معادل شمسی آن ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۳
چگونگی روش (How)	بررسی موضوعی منابع، استخراج کدها، بررسی و تحلیل مقاومت، دسته‌بندی مقاومت

گام دو: بررسی نظاممند متون

در این مرحله پژوهشگر به جستجوی سیستماتیک مقالات منتشر شده در مقاله‌های معتبر خارجی و داخلی با هدف تعیین

شکل ۱. مراحل و تعداد منابع بررسی شده در فراترکیب

روبریک استفاده شده که عبارتند از: ۱. تناسب اهداف ۲. روش ۳. طرح پژوهش ۴. روش نمونه‌گیری ۵. کیفیت جمع‌آوری داده‌ها ۶. انعکاس‌پذیری ۷. اخلاق پژوهش ۸. دقت تجزیه و تحلیل داده‌ها ۹. وضوح بیان یافته‌ها ۱۰. ارزش کلی پژوهش. در این ابزار هر مقاله براساس نمره یا درجه کسب شده، به مرحله بعد راه می‌یابد. امتیازدهی و درجه‌بندی CASP براساس ضعیف (کسب نمره ۰ تا ۱۰)، متوسط (کسب نمره ۱۱ تا ۲۰)، خوب (کسب نمره ۲۱ تا ۳۰)، خیلی خوب (کسب نمره ۳۱ تا ۴۰)، عالی (کسب نمره ۴۱ تا ۵۰) انجام می‌شود. جدول ۴ براساس معیارهای CASP برای امتیازدهی به مقالات استفاده شد.

روند بررسی گام سوم با استفاده از برنامه CASP^۱ انجام گرفت. برنامه مهارت‌های ارزیابی حیاتی CASP ابزاری برای ارزیابی کیفیت مطالعات اولیه در روش پژوهش کیفی است. این ابزار یکی از روش‌های سنجش روایی و پایابی پژوهش کیفی است و بهویژه برای سنجش روایی و اعتبار در روش پژوهش فراترکیب مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این مرحله، کلیه مقالات جستجو شده از نظر عنوان، چکیده، ساختار مقاله، محتوا و سایر بخش‌های مقالات مورد بررسی قرار گرفت. در مطالعات کیفی، به طور معمول از ابزار برنامه مهارت‌های ارزیابی حیاتی CASP که شامل معیارهای ۱۰ گانه

جدول ۴. معیارهای CASP برای امتیازدهی به مقالات پذیرفته شده

ردیف	مقاله	نحوه پذیرش	امتیاز کسب شده	ازشناس پژوهش	ازشناس پژوهش	پژوهش و روشن یافته‌ها	پژوهش و روشن یافته‌ها	حق تجزیه و تحلیل داده‌ها	حق تجزیه و تحلیل داده‌ها	ملحوظات اکاذیق	امکان پذیری	جهنمدی داده‌ها	جهنمدی داده‌ها	حق نمونه برداری	حق نمونه برداری	منطق دوش	منطق دوش	آزادی پژوهش	آزادی پژوهش
۱	Venture capital in emerging economies. Entrepreneurship Theory and Practice	پذیرش	۴۹	۵	۵	۵	۵	۵	۴	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵
۲	Public Venture Capital in Latvia	پذیرش	۴۹	۵	۵	۵	۵	۵	۴	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵
۳	Is the Spanish public sector effective in backing venture capital? In G. N. Gregoriou	پذیرش	۴۹	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۴	۵	۵

ردیف	مقاله	آداب پژوهش	منطق روشن	طیل پژوهش	روش نمونه بردازی	جمع آوری دادهها	انکاس پژوهی	ملاحظات اخلاقی	قدرت تعزیری و تغییر دادهها	بيان واضح و روشن باقتهها	ازدش پژوهش	امیدوار کسب شده	نیمه پنهانی
۴	Ethnic matching in the U.S. venture capital market	۵	۴	۵	۵	۵	۵	۴	۴	۵	۵	۴۸	پذیرش
۵	Early stage venture capital investing: Comparing California and Scandinavia	۵	۵	۵	۵	۴	۴	۴	۵	۵	۵	۴۸	پذیرش
۶	Which form of venture capital is most supportive of innovation?	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۴	۵	۴۸	پذیرش
۷	The patterns of venture capital investment in Europe	۵	۵	۴	۵	۴	۵	۵	۵	۴	۵	۴۷	پذیرش
۸	Sustainable venture capital – Catalyst for sustainable start-up success?	۵	۵	۵	۵	۴	۵	۵	۴	۵	۵	۴۷	پذیرش
۹	Venture capital in Europe and the financing of innovative companies	۵	۵	۴	۵	۴	۵	۵	۵	۵	۴	۴۷	پذیرش
۱۰	The Effects of Government-Sponsored Venture Capital: International Evidence	۵	۵	۴	۵	۴	۴	۵	۵	۵	۵	۴۷	پذیرش
۱۱	The effects of government-sponsored venture capital	۵	۵	۵	۵	۴	۵	۴	۴	۵	۵	۴۷	پذیرش
۱۲	The investment strategies of publicly sponsored venture capital funds	۵	۵	۴	۵	۴	۴	۵	۵	۵	۵	۴۷	پذیرش
۱۳	The structure of the investment networks of venture capital firms	۵	۵	۴	۵	۴	۴	۵	۴	۵	۵	۴۶	پذیرش
۱۴	Technology commercialization, incubator and venture capital, and new venture performance	۵	۵	۴	۵	۴	۴	۵	۴	۵	۴	۴۶	پذیرش
۱۵	Governmental venture capital for innovative young firms	۵	۵	۵	۵	۴	۴	۴	۵	۵	۴	۴۶	پذیرش
۱۶	Venture's economic impact in Australia.	۵	۵	۵	۵	۴	۴	۵	۵	۵	۴	۴۶	پذیرش
۱۷	Crowding Out Private Equity: Canadian Evidence. Venture Capital	۵	۵	۴	۵	۵	۴	۴	۴	۵	۵	۴۵	پذیرش
۱۸	Corporate relocation in venture capital finance	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۵	۵	۵	۵	۴۵	پذیرش
۱۹	Governmental and independent venture capital investments in Europe: A firm-level performance analysis	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۵	۵	۵	۵	۴۵	پذیرش
۲۰	The Impact of Venture Capital on Innovation	۵	۵	۴	۴	۵	۵	۴	۴	۵	۵	۴۵	پذیرش
۲۱	A review and road map of entrepreneurial equity financing research: Venture capital, corporate venture capital, angel investment, crowdfunding, and accelerators	۵	۵	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۵	۵	۴۵	پذیرش
۲۲	How venture capital firms differ	۵	۵	۴	۴	۵	۴	۴	۴	۵	۵	۴۴	پذیرش
۲۳	Venture capital, high technology, and regional development	۵	۵	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۵	۴	۴۴	پذیرش
۲۴	Venture capitalists' evaluations of start-up teams: Trade-offs, knockout criteria, and the impact of VC experience	۵	۵	۴	۴	۵	۴	۵	۴	۵	۵	۴۴	پذیرش
۲۵	trade sales and liquidations: Modelling venture capital exits using survival analysis	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴۳	پذیرش
۲۶	New technology-based firms in Europe: market penetration, public venture capital, and timing of investment	۵	۵	۴	۴	۵	۴	۴	۴	۵	۵	۴۳	پذیرش
۲۷	Political and institutional influences on Sequential Decision-	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۵	۴۳	پذیرش

ردیف	مقاله	آداب پژوهش	منطق روشن	طی پژوهش	روش نمونه برداری	جمع آوری دادهها	انکاس پذیری	ملحاظات اخلاقی	قدرت تعزیری و تغییر دادهها	پیمان و اوضاع و روش پژوهشها	ازدش پژوهش	امتیاز کسب شده	نیازهای پژوهشی
	making in the venture capital Industry												
۲۸	Public Venture Capital and economic development: The Scottish experience	۵	۴	۴	۵	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴
۲۹	What do entrepreneurs pay for venture capital affiliation?	۴	۴	۴	۵	۴	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۴
۳۰	The effect of asset composition strategy on venture capital firm efficiency: an application of data envelopment analysis	۴	۵	۴	۵	۳	۴	۵	۴	۴	۴	۴	۴
۳۱	Characteristics, contracts, and actions: Evidence from venture capitalist analyses	۵	۴	۳	۴	۵	۴	۴	۴	۵	۴	۴	۴
۳۲	Form or substance: The Role of business plans in venture capital decision-making	۳	۴	۴	۵	۴	۵	۴	۴	۳	۵	۴	۴
۳۳	Agency and similarity effects and the VC's attitude towards academic spin-out investing	۵	۴	۵	۳	۵	۴	۴	۳	۴	۵	۴	۴
۳۴	capital investments and the technological performance of portfolio firms	۳	۴	۳	۴	۵	۵	۴	۳	۴	۳	۵	۴
۳۵	Duration analysis of venture capital staging: A real options perspective	۴	۴	۳	۳	۴	۳	۵	۵	۵	۵	۴	۴
۳۶	Barriers to investment in the informal venture capital sector	۴	۳	۴	۳	۴	۵	۵	۵	۴	۴	۴	۴
۳۷	Financing the company with private equity/venture capital funds	۳	۴	۴	۵	۴	۳	۴	۴	۵	۳	۵	۴
۳۸	Inwestycje private equity/venture capital	۴	۴	۴	۴	۴	۵	۴	۴	۵	۲	۴	۴
۳۹	Settings and the search for syndicate partners in venture capital investment networks	۵	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۵	۴	۵	۴
۴۰	Research on the performance evaluation of government venture capital funds based on factor analysis	۴	۴	۳	۴	۵	۴	۴	۵	۴	۴	۴	۴
۴۱	Venture Capital in Europe: Euro. nm and the Financing of European Innovative Firms	۵	۴	۳	۴	۳	۵	۴	۴	۵	۵	۵	۴

گام پنجم: تجزیه و تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی

مهتمرين بخش یک پژوهش کیفی به روش فراترکیب این مرحله است. در این گام شاخص‌های حاصل از ۴۱ مقاله مشخص شدند. البته امتیاز دریافتی آن‌ها نیز که برگرفته از جدول CASP است نیز آورده شده است.

گام ششم: پایابی و اعتبار مدل (کنترل کیفیت).

در پژوهش کیفی منظور از اعتبار، مفاهیمی شامل دفاع پذیری، باورپذیری، تصدیق پذیری و حتی بازتاب پذیری نتایج تحقیق است. یکی از شاخص‌های پایابی پژوهش کیفی، ارزیابی دو یا چند سند از حیث ارجاع به شاخصی خاص است. با محاسبه شاخص کاپا می‌توان پایابی را ارزیابی کرد. چرا که منظور از روابی این است که مقیاس و محتوای پرسش‌های دقیق متغیرها و موضوع مورد پژوهش را

گام چهار: استخراج اطلاعات مقالات

در این مرحله محتوای مقالات به دقت مطالعه شده و شاخص‌های اساسی استخراج می‌شود. درواقع در این بخش پس از مشخص شدن پرسش‌های پژوهشی، از طریق انتخاب کلیدواژه‌ها و جستجوی این عبارات، منابع شناسایی و پس از تایید مستندات براساس معیارهای ورودی مشخص شده، استخراج داده‌ها از روش کدگذاری انجام می‌شود. پرسش روش فراترکیب در این پژوهش این است: شاخص‌های ارزیابی اثربخشی تامین مالی جسوارانه کدامند؟ برای پاسخ به این پرسش مطابق کلیدواژه‌های انتخاب شده در مراحل قبل جستجو انجام شد و سرانجام ۴۱ منبع از میان ۱۱۲ منبع به منظور استخراج شاخص‌ها شناسایی شدند.

در بخش کمی، ابتدا با استفاده از روش دلفی فازی، به تأیید و یا حذف شاخص‌های تاثیرگذار بر ارزیابی اثربخشی تامین‌مالی جسورانه موسسه دانش‌بنیان برکت پرداخته می‌شود. بر این اساس ابتدا پرسشنامه‌ای شامل ۱۹ شاخص استخراج شده از بخش کمی پژوهش در اختیار ۱۶ خبره قرار گرفت و از آن‌ها درخواست شد نظرشان را درباره هر شاخص در قالب متغیرهای کلامی بیان شده در پرسشنامه بیان کنند. نتایج اولیه از نظر خبرگان در جدول ۶ آورده شده است.

اندازه گیری کند. کاپا مناسب‌ترین و قابل اعتمادترین روش بررسی و تخمین توافق میان مشاهدات است (آرمیتاژ و همکاران ۲۰۱۲). برای سنجش و ارزیابی پرسشنامه و یا هر ابزار سنجشی، از ملاک روایی استفاده می‌شود، اگر دارای این معیار باشد، بدان معناست که میزان یا درصد اشتباه پژوهشگر در اندازه گیری ملاک‌ها و عوامل موردنظر به حداقل رسیده است. پایابی بخش فراترکیب پژوهش با کمک ۴ نفر از استادان این حوزه نیز بررسی مجدد صورت گرفت و با کمک کاپای کوهن انجام شده است. ضریب کاپای کوهن محاسبه و برابر ۰/۸۹ شد که نشان از روایی مناسب روش فراترکیب دارد.

$$K = \frac{PO - Pe}{1 - Pe}$$

که در آن PO نشان دهنده واحدهای مورد توافق و Pe واحدهایی که احتمال توافق تصادفی وجود دارد.

گام هفت: استخراج اطلاعات مقالات

در این مرحله از فراترکیب، یافته‌های حاصل از مراحل قبل ارائه می‌شود. شاخص‌های استخراج شده برای ارزیابی اثربخشی تامین‌مالی جسورانه از روش فراترکیب تعداد ۱۹ شاخص است که در جدول ۵ در زیر نشان داده شده است.

جدول ۵. شاخص‌های استخراج شده از روش فراترکیب

معیار	کد	معیار	کد
ارزش کل ناخالص سرمایه	C11	ارزش کل ناخالص سرمایه	C1
چرخه عمر ارزش‌افزوده مشتریان	C12	خالص ارزش فعلی جریان وجود نقد	C2
میانگین وزنی هزینه سرمایه	C13	شاخص‌های اقتصادی استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان	C3
عملکرد استراتژیک	C14	ترکیب سرمایه‌گذاری	C4
سهم بازار و آینده شرکت دانش‌بنیان	C15	مازاد سرمایه پرداخت شده	C5
سطح درآمد	C16	نرخ بازده داخلی ناخالص	C6
نرخ بازده داخلی واقعی	C17	نرخ شکست استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان	C7
هزینه‌های عملیاتی	C18	نوسانات نرخ بازده داخلی واقعی	C8
توزیع سرمایه و تسهیلات	C19	جریان وجود نقد	C9
		سیستم ارزیابی عملکرد مالی	C10

جدول ۶. نتایج نظر خبرگان

میزان اهمیت					
خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	زیرمعیار
۶	۴	۰	۰	۰	ارزش کل ناخالص سرمایه
۲	۷	۱	۰	۰	خالص ارزش فعلی جریان وجود نقد
۳	۴	۳	۰	۰	شاخص‌های اقتصادی استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان
۰	۹	۱	۰	۰	ترکیب سرمایه‌گذاری
۴	۴	۲	۰	۰	مازاد سرمایه پرداخت شده
۱	۷	۲	۰	۰	نرخ بازده داخلی ناخالص
۲	۵	۳	۰	۰	نرخ شکست استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان
۴	۴	۲	۰	۰	خالص نرخ بازده داخلی واقعی
۴	۵	۱	۰	۰	جریان وجود نقد
۲	۷	۱	۰	۰	سیستم ارزیابی عملکرد مالی
۳	۵	۲	۰	۰	چرخه عمر ارزش‌افزوده مشتریان
۶	۴	۰	۰	۰	نرخ بازده داخلی خالص
۵	۳	۰	۲	۰	میانگین وزنی هزینه سرمایه
۴	۳	۳	۰	۰	عملکرد استراتژیک
۸	۱	۱	۰	۰	سهم بازار و آینده شرکت دانش‌بنیان
۳	۶	۱	۰	۰	سطح درآمد
۶	۲	۲	۰	۰	نرخ بازده داخلی واقعی
۵	۴	۱	۰	۰	هزینه‌های عملیاتی
۳	۴	۳	۰	۰	توزیع سرمایه و تسهیلات

در جدول ۶ نظر خبرگان به شاخص‌های پژوهش آورده شده است. برای فازی‌سازی اعداد، ابتدا براساس طیف یادشده، به عدد فازی تبدیل می‌شوند. سپس براساس روابط میانگین فازی

صورت است: ۰ خبره امتیاز خیلی کم، ۰ خبره امتیاز کم، ۰ خبره امتیاز متوسط، ۴ خبره امتیاز زیاد و ۶ خبره امتیاز خیلی زیاد داده‌اند. بنابراین امتیاز فازی و غیرفازی (قطعی) به صورت زیر است:

از امتیازات گرفته می‌شود و سپس توسط رابطه یک میانگین فازی به عدد قطعی تبدیل می‌شود. نتایج کلیه محاسبات فازی‌سازی در مرحله اول دلفی، در جدول ۷ آورده شده است. به عنوان مثال معیار ردیف یک محاسبات دلفی فازی بدین

(۱) رابطه

$$\begin{aligned} \text{امتیاز فازی} &= \frac{0 \times (0,0,0.25) + 0 \times (0,0.25,0.5) + 0 \times (0.25,0.5,0.75) + 4 \times (0.5,0.75,1) + 6 \times (0.75,1,1)}{10} \\ &= (0.65,0.9,1) \\ \text{امتیاز قطعی} &= \frac{0.65 + 0.9 + 1}{3} = 0.85 \end{aligned}$$

بخش برابر با ۰/۰ در نظر گرفته شده است بر این اساس هر ۱۹ شاخص پژوهش تایید شده‌اند.

به طریق مشابه برای دیگر شاخص‌ها نیز محاسبات انجام می‌شود که در جدول ۷ آورده شده است. مقدار آستانه در این

جدول ۷. نتایج روش دلفی فازی

کد	زیرمعیار	شاخص‌های اقتصادی استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانشبنیان	خالص ارزش فعلی جریان وجود نقد	امتیاز فازی	وضعیت
C1	ارزش کل ناخالص سرمایه			(۰,۶۵,۰,۹,۱)	تایید
C2	خالص ارزش فعلی جریان وجود نقد			(۰,۵۲۵,۰,۷۷۵,۰,۹۷۵)	تایید
C3	شاخص‌های اقتصادی استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانشبنیان			(۰,۵۰,۰,۷۵,۰,۹۲۵)	تایید
C4	ترکیب سرمایه‌گذاری			(۰,۴۷۵,۰,۷۲۵,۰,۹۷۵)	تایید
C5	مازاد سرمایه پرداخت شده			(۰,۵۵,۰,۸۰,۰,۹۵)	تایید
C6	نرخ بازده داخلی ناخالص			(۰,۴۷۵,۰,۷۲۵,۰,۹۵)	تایید
C7	نرخ شکست استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانشبنیان			(۰,۴۷۵,۰,۷۲۵,۰,۹۲۵)	تایید
C8	نوسانات نرخ بازده داخلی واقعی			(۰,۵۵,۰,۸۰,۰,۹۵)	تایید
C9	جریان وجود نقد			(۰,۵۷۵,۰,۸۲۵,۰,۹۷۵)	تایید
C10	سیستم ارزیابی عملکرد مالی			(۰,۵۲۵,۰,۷۷۵,۰,۹۷۵)	تایید
C11	چرخه عمر ارزش افزوده مشتریان			(۰,۵۲۵,۰,۷۷۵,۰,۹۵)	تایید
C12	نرخ بازده داخلی خالص			(۰,۶۵,۰,۹,۱)	تایید
C13	میانگین وزنی هزینه سرمایه			(۰,۵۲۵,۰,۷۷۵,۰,۹)	تایید
C14	عملکرد استراتژیک			(۰,۵۲۵,۰,۷۷۵,۰,۹۲۵)	تایید
C15	سهم بازار و آینده شرکت دانشبنیان			(۰,۶۷۵,۰,۹۲۵,۰,۹۷۵)	تایید

کد	زیرمعیار	امتیاز فازی	امتیاز غیر فازی	وضعیت
C16	سطح درآمد	(۰,۵۵,۰,۸,۰,۹۷۵)	۰,۷۷۵	تایید
C17	نرخ بازده داخلی واقعی	(۰,۶۵,۰,۸۵,۰,۹۵)	۰,۸۰۰	تایید
C18	هزینه‌های عملیاتی	(۰,۶,۰,۸۵,۰,۹۷۵)	۰,۸۰۸	تایید
C19	توزیع سرمایه و تسهیلات	(۰,۵,۰,۷۵,۰,۹۲۵)	۰,۷۲۵	تایید

هر کدام از ۱۹ شاخص تایید شده پژوهش بر روی یکدیگر براساس طیف ۰ تا ۴ مشخص و در جدول ۸ آورده شده است.

در ادامه نتایج بخش دیمتل ارائه می‌شود. ابتدا تشکیل ماتریس ارتباط مستقیم است. در این بخش میزان تاثیرگذاری

جدول ۸ ماتریس ارتباط مستقیم معیارها

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19
C1	۱	۴	۰	۴	۲	۳	۰	۴	۱	۰	۰	۳	۲	۰	۰	۲	۴	۴	۱
C2	۳	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۲	۱	۰
C3	۳	۳	۰	۳	۴	۳	۲	۳	۴	۰	۰	۱	۲	۰	۰	۳	۳	۳	۱
C4	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۳	۰	۰
C5	۳	۲	۰	۳	۰	۳	۰	۲	۰	۰	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۳	۳	۰
C6	۳	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱	۰	۰	۰	۳	۰	۰
C7	۲	۳	۲	۲	۳	۲	۰	۳	۳	۳	۰	۲	۳	۰	۰	۳	۳	۲	۲
C8	۳	۲	۲	۳	۲	۱	۰	۰	۲	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۳	۲	۳
C9	۳	۲	۳	۳	۳	۱	۱	۳	۰	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۱	۳	۲	۰
C10	۲	۲	۲	۳	۰	۳	۳	۲	۲	۰	۰	۲	۳	۰	۰	۳	۲	۳	۰
C11	۲	۲	۲	۰	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۰	۰	۴	۰	۳	۳	۲	۰	۳
C12	۳	۰	۰	۰	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
C13	۳	۲	۰	۲	۳	۳	۳	۲	۳	۲	۳	۰	۰	۱	۳	۳	۳	۳	۳
C14	۳	۳	۲	۳	۴	۲	۲	۳	۳	۲	۳	۲	۳	۰	۴	۳	۳	۳	۰
C15	۳	۲	۲	۳	۴	۳	۳	۲	۳	۴	۴	۲	۴	۰	۰	۳	۳	۳	۳
C16	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۲	۰	۰	۳	۳	۳	۰	۳	۰	۳	۳	۳
C17	۳	۰	۰	۲	۳	۳	۰	۳	۰	۰	۳	۲	۲	۰	۱	۰	۰	۴	۴
C18	۳	۲	۰	۳	۰	۰	۰	۳	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۳	۰	۳
C19	۳	۰	۴	۲	۳	۳	۳	۳	۱	۰	۰	۱	۳	۰	۰	۴	۳	۳	۰

ماتریس ارتباطات مستقیم را بدست آورد سپس از بین اعداد مجموع، بیشترین مقدار را محاسبه کرد که در جدول ۹ آورده شده است.

در ادامه، نرمال کردن ماتریس ارتباطات مستقیم انجام می‌شود. برای نرمالیزه کردن از ماتریس به دست آمده استفاده شده است. یعنی ابتدا باید مجموع سطر و ستون

جدول ۹. مجموع سطر و ستون ماتریس ارتباطات مستقیم

	جمع سطر	جمع ستون
C1	۳۴	۴۹
C2	۱۰	۳۱
C3	۳۸	۱۹
C4	۹	۳۶
C5	۲۲	۳۳
C6	۱۱	۳۸
C7	۳۹	۲۳
C8	۲۵	۳۸
C9	۲۷	۲۷
C10	۳۲	۱۶
C11	۳۸	۱۵
C12	۶	۳۱
C13	۴۲	۳۰
C14	۴۸	۰
C15	۵۱	۱۲
C16	۲۶	۳۰
C17	۳۰	۴۹
C18	۲۱	۴۲
C19	۳۶	۲۶
بیشترین مقدار = ۵۱		

قبلی، ابتدا ماتریس همانی ($I_{19 \times 19}$) تشکیل می‌شود. سپس

ماتریس همانی را منهای ماتریس نرمال کرده و ماتریس حاصل معکوس می‌شود. در نهایت ماتریس نرمال در ماتریس معکوس ضرب می‌شود. ماتریس روابط کل در جدول ۱۰ آورده شده است.

سپس برای نرمال‌سازی تمام درایه‌های ماتریس ارتباط مستقیم بر عدد ۵۱ تقسیم می‌شود. که ماتریس نرمال شده در جدول ۱۰ آورده شده است. این یعنی محاسبه ماتریس روابط کل (T) و برای محاسبه ماتریس ارتباط کامل براساس رابطه

جدول ۱۰. ماتریس نرمالیزه شده روش دیمتل

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19
C1	۰	۰,۰۷۸	۰	۰,۰۷۸	۰,۰۳۹	۰,۰۵۹	۰	۰,۰۷۸	۰,۰۲۰	۰	۰	۰,۰۵۹	۰,۰۳۹	۰	۰	۰,۰۳۹	۰,۰۷۸	۰,۰۷۸	۰,۰۲۰
C2	۰,۰۵۹	۰	۰	۰	۰	۰,۰۳۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۳۹	۰	۰	۰	۰,۰۳۹	۰,۰۷۸	۰,۰۲۰	۰
C3	۰,۰۵۹	۰,۰۵۹	۰	۰,۰۵۹	۰,۰۷۸	۰,۰۵۹	۰,۰۳۹	۰,۰۵۹	۰,۰۷۸	۰	۰	۰,۰۲۰	۰,۰۳۹	۰	۰	۰,۰۵۹	۰,۰۵۹	۰,۰۵۹	۰,۰۲۰
C4	۰,۰۵۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۰۵۹	۰,۰۵۹	۰

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19
C5	.,..۵۹	.,..۳۹	.	.,..۵۹	.	.,..۵۹	.	.,..۳۹,..۵۹,..۵۹	.,..۵۹	.	
C6	.,..۵۹	.,..۳۹,..۳۹	.,..۲۰,..۵۹	.	.	
C7	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۵۹	.,..۳۹	.	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.	.,..۳۹	.,..۵۹	.	.	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۳۹	
C8	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۲۰	.	.,..۳۹	.	.,..۳۹	.,..۲۰	.	.	.,..۲۰	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۵۹	
C9	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۲۰	.,..۲۰	.,..۵۹	.	.,..۳۹	.,..۵۹	.	.	.,..۲۰	.,..۵۹	.,..۳۹	.	
C10	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۵۹	.	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.	.,..۳۹	.,..۵۹	.	.	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۵۹	
C11	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.	.,..۳۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۷۸	.	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۳۹	.	.,..۵۹	
C12	.,..۵۹,..۵۹	
C13	.,..۵۹	.,..۳۹	.	.,..۳۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۵۹	.	.	.,..۲۰	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۵۹	
C14	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۷۸	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.	.,..۷۸	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۵۹	
C15	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۷۸	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۵۹	.,..۷۸	.,..۳۹	.,..۷۸	.	.	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۵۹	
C16,..۵۹	.,..۳۹	.	.	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.	.,..۵۹	.	.,..۵۹	.,..۵۹	
C17	.,..۵۹	.	.	.,..۳۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.	.,..۵۹	.	.	.,..۵۹	.,..۳۹	.,..۳۹	.	.,..۲۰	.	.,..۷۸	.,..۷۸	
C18	.,..۵۹	.,..۳۹	.	.,..۵۹	.	.	.,..۵۹	.,..۵۹,..۲۰	.,..۵۹	.	.,..۵۹	
C19	.,..۵۹	.	.,..۷۸	.,..۳۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۵۹	.,..۲۰	.	.,..۷۸	.,..۵۹	.,..۵۹	.	.	.,..۷۸	.,..۵۹	.,..۵۹	

در ادامه جدول روابط کل دیمتل برای شاخص‌ها در جدول ۱۱ نشان داده شده است.

جدول ۱۱. ماتریس روابط کل دیمتل شاخص‌ها

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	
C1	.,..۶۲	.,..۱۰	.,..۱۳	.,..۱۱۵	.,..۶۶	.,..۹۶	.,..۱۳	.,..۱۵	.,..۳۹	.,..۰۶	.,..۱۴	.,..۹۲	.,..۵۹	.	.,..۰۸	.,..۵۸	.,..۱۳۳	.,..۱۲۵	.,..۵۴	
C2	.,..۷۵	.,..۱۱	.,..۰۲	.,..۱۳	.,..۰۹	.,..۵۳	.,..۰۲	.,..۱۳	.,..۰۵	.,..۰۱	.,..۰۴	.,..۵۰	.,..۰۸	.	.,..۰۲	.,..۰۶	.,..۰۵۵	.,..۰۳۴	.,..۱۰	
C3	.,..۱۲۹	.,..۰۹۹	.,..۱۹	.,..۱۱	.,..۱۱۵	.,..۱۰۶	.,..۰۵۶	.,..۱۱۱	.,..۱۰۳	.,..۰۹	.,..۰۶	.,..۰۷	.,..۰۷	.	.,..۰۱	.,..۰۸۵	.,..۱۳۰	.,..۱۱۹	.,..۰۵۹	
C4	.,..۷۵	.,..۱۲	.,..۰۰۳	.,..۱۷	.,..۱۱	.,..۱۳	.,..۰۰۳	.,..۱۸	.,..۰۸	.,..۰۱	.,..۰۵	.,..۱۱	.,..۰۸	.	.,..۰۲	.,..۰۷	.,..۰۷۶	.,..۰۷۶	.,..۱۵	
C5	.,..۰۹۵	.,..۰۵۸	.,..۰۰۵	.,..۰۸	.,..۰۱۵	.,..۰۸۲	.,..۰۰۴	.,..۶۲	.,..۱۱	.,..۰۰۲	.,..۰۷	.,..۰۷۸	.,..۰۱۲	.	.,..۰۳	.,..۱۰	.,..۰۹۲	.,..۰۸۶	.,..۰۲۰	
C6	.,..۷۸	.,..۰۵۰	.,..۰۰۳	.,..۱۴	.,..۱۲	.,..۱۹	.,..۰۰۴	.,..۱۶	.,..۰۰۶	.,..۰۳	.,..۰۶	.,..۰۵۳	.,..۰۲۸	.	.,..۰۳	.,..۰۸	.,..۰۷۶	.,..۰۱۹	.,..۱۲	
C7	.,..۱۳۲	.,..۱۰۱	.,..۰۶۰	.,..۰۹۵	.,..۰۹۹	.,..۰۹۴	.,..۰۲۵	.,..۱۵	.,..۰۸۸	.,..۰۸	.,..۱۸	.,..۰۸۹	.,..۰۹۱	.	.,..۱۱	.,..۰۹۲	.,..۱۳۳	.,..۱۰۶	.,..۰۸۰	
C8	.,..۱۰	.,..۶۶	.,..۰۵۲	.,..۰۹۳	.,..۶۶	.,..۰۵۴	.,..۱۳	.,..۳۷	.,..۰۵	.,..۰۰۳	.,..۰۱	.,..۰۴۸	.,..۰۲۱	.	.,..۰۰۵	.,..۴۰	.,..۱۰۵	.,..۰۸۲	.,..۰۸۲	
C9	.,..۱۰۸	.,..۶۸	.,..۰۶۸	.,..۰۶	.,..۸۵	.,..۰۵	.,..۰۲۹	.,..۹۴	.,..۰۲۰	.,..۰۰۴	.,..۰۱	.,..۰۶۹	.,..۰۱۹	.	.,..۰۰۵	.,..۳۸	.,..۱۰۷	.,..۰۸۳	.,..۰۲۸	
C10	.,..۹۹	.,..۷۵	.,..۰۵۴	.,..۱۰۰	.,..۳۴	.,..۹۸	.,..۷۷	.,..۸۴	.,..۶۶	.,..۱۱	.,..۰۱۵	.,..۷۸	.,..۰۸۵	.	.,..۱۰	.,..۰۸۵	.,..۱۰۰	.,..۱۰۹	.,..۰۳۷	
C11	.,..۱۲۰	.,..۰۹۰	.,..۰۶۹	.,..۰۶۳	.,..۹۲	.,..۱۲۲	.,..۰۹۵	.,..۱۰۴	.,..۰۹۷	.,..۰۹۹	.,..۰۲۴	.,..۰۵۹	.,..۱۲۴	.	.,..۰۷۱	.,..۱۰۶	.,..۱۲۳	.,..۰۷۵	.,..۱۰۶	
C12	.,..۶۷	.,..۰۰۹	.,..۰۰۱	.,..۰۰۸	.,..۰۰۵	.,..۶۶	.,..۰۰۱	.,..۰۰۸	.,..۰۰۳	.,..۰۰۱	.,..۰۰۱	.,..۰۰۹	.,..۰۰۵	.	.,..۰۰۱	.,..۰۰۴	.,..۰۱۲	.,..۰۰۸	.,..۰۴	
C13	.,..۱۳۸	.,..۰۸۶	.,..۰۲۷	.,..۰۹۷	.,..۱۰۲	.,..۱۱۸	.,..۰۸۵	.,..۱۹	.,..۷۳	.,..۷۳	.,..۰۷۳	.,..۰۵۷	.,..۱۱۰	.,..۰۴۲	.	.,..۰۳۳	.,..۰۹۷	.,..۱۳۸	.,..۱۲۷	.,..۱۰۴

C14	۰,۱۵۵	۰,۱۱۸	۰,۰۶۸	۰,۱۳۰	۰,۱۳۵	۰,۱۱۲	۰,۰۷۴	۰,۱۳۲	۰,۱۰۴	۰,۰۶۴	۰,۰۸۶	۰,۱۰۲	۰,۱۰۸	۰	۰,۰۹۵	۰,۱۰۶	۰,۱۵۶	۰,۱۴۳	۰,۰۵۹
C15	۰,۱۶۰	۰,۱۰۱	۰,۰۷۲	۰,۱۳۲	۰,۱۳۶	۰,۱۳۶	۰,۰۹۸	۰,۱۱۹	۰,۱۰۵	۰,۱۰۱	۰,۱۰۱	۰,۱۰۵	۰,۱۳۱	۰	۰,۰۱۸	۰,۱۱۲	۰,۱۶۱	۰,۱۴۷	۰,۱۱۷
C16	۰,۰۶۱	۰,۰۳۴	۰,۰۲۳	۰,۰۴۲	۰,۰۴۱	۰,۰۴۸	۰,۰۸۴	۰,۰۸۶	۰,۰۳۳	۰,۰۲۲	۰,۰۷۷	۰,۰۹۲	۰,۰۹۳	۰	۰,۰۷۰	۰,۰۳۶	۰,۱۱۴	۰,۱۰۶	۰,۱۰۰
C17	۰,۱۱۸	۰,۰۳۶	۰,۰۱۹	۰,۰۸۳	۰,۰۹۱	۰,۱۰۲	۰,۰۲۰	۰,۱۰۳	۰,۰۲۷	۰,۰۱۳	۰,۰۶۹	۰,۰۷۳	۰,۰۶۷	۰	۰,۰۲۸	۰,۰۳۱	۰,۰۶۱	۰,۱۲۵	۰,۱۱۲
C18	۰,۰۹۸	۰,۰۶۰	۰,۰۱۵	۰,۰۸۹	۰,۰۲۶	۰,۰۲۸	۰,۰۱۱	۰,۰۸۹	۰,۰۷۲	۰,۰۰۳	۰,۰۰۹	۰,۰۲۵	۰,۰۱۸	۰	۰,۰۰۵	۰,۰۳۷	۰,۰۹۹	۰,۰۴۰	۰,۰۸۱
C19	۰,۱۲۹	۰,۰۴۵	۰,۰۹۵	۰,۰۹۳	۰,۱۰۱	۰,۱۰۹	۰,۰۸۱	۰,۱۱۶	۰,۰۵۳	۰,۰۱۳	۰,۰۱۹	۰,۰۶۸	۰,۰۹۲	۰	۰,۰۱۲	۰,۱۱۱	۰,۱۳۳	۰,۱۲۳	۰,۰۴۶

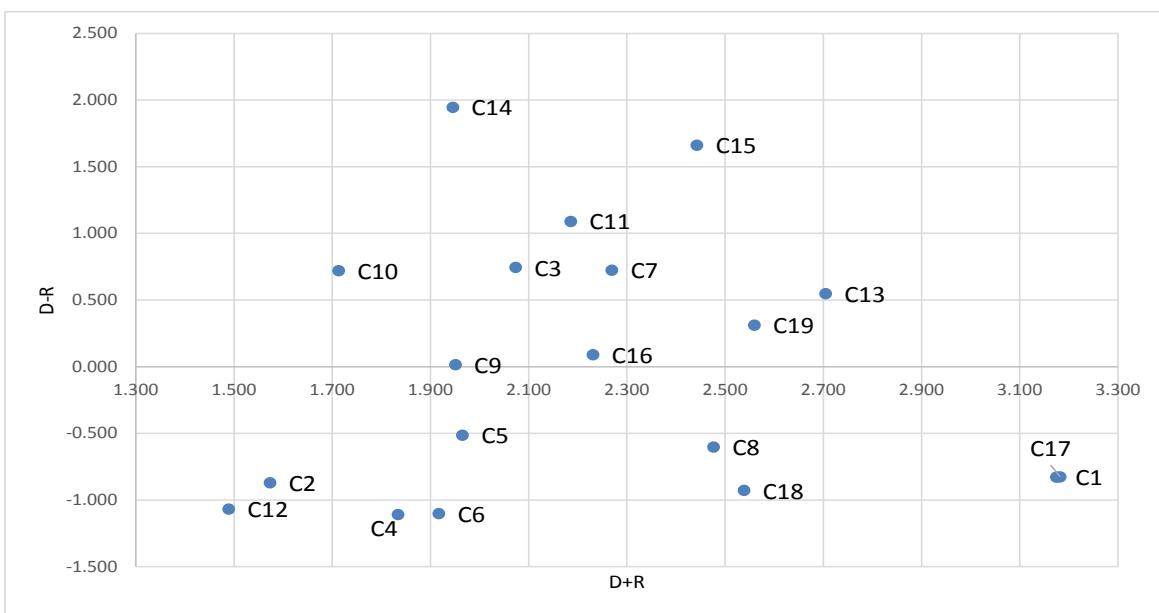
ثبت دارند دارای ماهیت علت و تأثیرگذاری دارند که شاخص عملکرد استراتژیک تأثیرگذارترین شاخص است. براساس مقادیر D-R و D+R جدول ۱۲ می‌توان نمودار علی شاخص‌ها را رسم کرد که در شکل ۲ نشان داده شده است.

اکنون در این مرحله نمودار علی تشکیل می‌شود. برای تشکیل نمودار علی، مجموع سطرها (D) و مجموع ستون‌ها (R) ماتریس روابط کل بدست می‌آید. سپس R-D و D-R را محاسبه می‌کنیم. با توجه به جدول ۱۲، معیارهایی که D-R

جدول ۱۲. اهمیت و تأثیرگذاری معیارها

	نام معیار	کد
معلول	ارزش کل ناخالص سرمایه	C1
معلول	خالص ارزش فلی جریان وجوده نقد	C2
علت	شاخص‌های اقتصادی استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانشبنیان	C3
معلول	ترکیب سرمایه‌گذاری	C4
معلول	مازاد سرمایه پرداخت شده	C5
معلول	نرخ بازده داخلی ناخالص	C6
علت	نرخ شکست استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانشبنیان	C7
معلول	نوسانات نرخ بازده داخلی واقعی	C8
علت	جریان وجوده نقد	C9
علت	سیستم ارزیابی عملکرد مالی	C10
علت	چرخه عمر ارزش‌افزوده مشتریان	C11
معلول	نرخ بازده داخلی خالص	C12
علت	میانگین وزنی هزینه سرمایه	C13
علت	عملکرد استراتژیک	C14
علت	سهم بازار و آینده شرکت دانشبنیان	C15
علت	سطح درآمد	C16
معلول	نرخ بازده داخلی واقعی	C17
معلول	هزینه‌های عملیاتی	C18
علت	توزیع سرمایه و تسهیلات	C19

نمودار علت و معلولی شاخص‌های ارزیابی اثربخشی تامین مالی جسوارانه موسسه دانشبنیان برکت در شکل زیر نشان داده شده است.

شکل ۲. نمودار علی عوامل

بنابراین استفاده از روش ترکیبی دیمتل و ISM می‌تواند نتایج دقیق‌تری را حاصل کند. ابتدا می‌بایست ماتریس دستیابی تشکیل شود. در این گام باید از ماتریس ارتباطات کل دیمتل مقدار آستانه (میانگین حسابی) گرفت و سپس درایه‌هایی که بیشتر از مقدار آستانه هستند مقادیر ۱ و در غیر اینصورت صفر می‌گیرند مقدار آستانه معیارها ۰,۰۶ در جدول ۱۳ انجام شده است که درواقع همان ماتریس دستیابی اولیه می‌باشد.

اکنون در این بخش با استفاده از روش ISM به بررسی سطوح تاثیرگذاری و تاثیرپذیری شاخص‌ها پرداخته می‌شود. استفاده از خروجی روش دیمتل به عنوان ورودی ISM ابزاری کارآمد برای بررسی سطوح تاثیرگذاری با استفاده از روابط دیمتل است (وانگ^۱ و همکاران، ۲۰۱۸). درواقع چون ماهیت دو روش دیمتل و ISM تقریباً مشابه یکدیگر است بنابراین در موقعي که از دو پرسشنامه برای تحلیل هر کدام استفاده شود چون ورودی‌های دو روش یکسان نیستند، بنابراین، ممکن است نتایجی حاصل شود که به گونه‌ای برخلاف دو نتیجه در دو روش باشند.

جدول ۱۳. روابط معنی‌دار بین شاخص‌ها

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19
C1	.	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0
C2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C3	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0
C4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
C5	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0
C6	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
C7	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1
C8	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
C9	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0
C10	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0

C11	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱
C12	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
C13	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱
C14	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۰
C15	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱
C16	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱
C17	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۱
C18	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱
C19	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۰

اصلاح شود و روابط اینچنینی اصلاح و ایجاد شوند. این سازگاری با استفاده از روابط ثانویه که ممکن است وجود نداشته باشد به ماتریس دستیابی اولیه افزوده می‌شوند. در جدول ۱۴ سلول‌های که با ^۱* نشان داده شد، روابطی هستند که در ماتریس سازگار شده ایجاد شده‌اند.

پس از اینکه ماتریس دستیابی اولیه بدست آمد، باید سازگاری درونی آن برقرار شود. به عنوان نمونه اگر متغیر ۱ منجر به متغیر ۲ شود و متغیر ۲ منجر به متغیر ۳ شود، باید متغیر ۱ نیز منجر به متغیر ۳ شود و اگر در ماتریس دسترسی این حالت برقرار نبود، باید ماتریس

جدول ۱۴. ماتریس دستیابی اولیه سازگار شده

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	قدرت نفوذ
C1	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱*	۰	۱*	۱	۱*	۰	۰	۰	۱	۱	۱*	۱۳
C2	۱	۱	۰	۱*	۱*	۱*	۰	۱*	۰	۰	۰	۱*	۰	۰	۰	۰	۱*	۱*	۰	۹
C3	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱	۱	۰	۱*	۱	۱	۱	۱*	۱۸
C4	۱	۱*	۰	۱	۱*	۱*	۰	۱*	۱*	۰	۱*	۱*	۱*	۰	۰	۰	۱	۱	۱*	۱۳
C5	۱	۱*	۰	۱	۱	۱	۰	۱*	۱*	۰	۱*	۱	۱*	۰	۰	۰	۱	۱	۱*	۱۳
C6	۱	۱*	۰	۱*	۱*	۱	۰	۱*	۰	۰	۱*	۱*	۱*	۰	۰	۰	۱	۱*	۱*	۱۲
C7	۱	۱	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱	۱	۰	۱*	۱	۱	۱	۱	۱۸
C8	۱	۱	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱	۱*	۰	۱*	۱*	۱*	۰	۰	۱*	۱	۱	۱	۱۶
C9	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۰	۱	۱	۱*	۱	۱*	۰	۰	۱*	۱	۱	۱*	۱۵
C10	۱	۱	۱*	۱	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱	۱	۰	۱*	۱	۱	۱	۱*	۱۸
C11	۱	۱	۱	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱۸
C12	۱	۱*	۰	۱*	۱*	۱	۰	۱*	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱*	۱*	۰	۹
C13	۱	۱	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱	۱	۰	۱*	۱	۱	۱	۱	۱۸
C14	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱۹
C15	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱۸

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	قدرت تفوّذ
C16	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱	۱	۱*	۱*	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱۸
C17	۱	۱*	۱*	۱	۱	۱	۱*	۱	۱*	۱*	۱	۱	۱	۰	۱*	۱*	۱	۱	۱	۱۸
C18	۱	۱*	۱*	۱	۱*	۱*	۱*	۱	۱	۰	۱*	۱*	۱*	۰	۰	۱*	۱	۱	۱	۱۶
C19	۱	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۱	۱	۰	۱*	۱	۱	۱	۱	۱۸
میزان وابستگی	۱۹	۱۹	۱۹	۱۳	۱۹	۱۹	۱۹	۱۲	۱۹	۱۶	۱۰	۱۷	۱۹	۱۷	۱	۱۰	۱۳	۱۹	۱۹	۱۷

و عملیات دوباره بر روی دیگر شاخص‌ها تکرار می‌شوند. خروجی‌ها و ورودی‌ها از ماتریس دستیابی اولیه سازگار شده (جدول ۱۴) استخراج می‌شود. برای این کار، تعداد ۱ ها در هر سطر بیانگر خروجی، و تعداد ۱ ها در سطون برابر ورودی هستند که برای تعیین سطح اول، نتایج در جدول ۱۵ آورده شده است.

در این گام مجموعه شاخص‌های ورودی (پیش نیاز) و خروجی (دستیابی) برای هر شاخص محاسبه و سپس عوامل مشترک نیز مشخص می‌شوند. در این گام شاخصی دارای بالاترین سطح است که مجموعه خروجی (دستیابی) با مجموعه مشترک برابر باشد. پس از شناسایی این متغیر یا متغیرها، سطر و سطون آن‌ها از جدول حذف

جدول ۱۵. شاخص‌های سطح ۱

نام شاخص	خروجی	ورودی	اشتراك	سطح
C1	C1-C2-C4-C5-C6-C8-C9-C11-C12-C13-C17-C18-C19	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C2-C4-C5-C6-C8-C9-C11-C12-C13-C17-C18-C19	1
C2	C1-C2-C4-C5-C6-C8-C12-C17-C18-	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C2-C4-C5-C6-C8-C12-C17-C18-	1
C3	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C15-C16-C17-C18-C19	C3-C7-C8-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C3-C7-C8-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C17-C18-C19	
C4	C1-C2-C4-C5-C6-C8-C9-C11-C12-C13-C17-C18-C19	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C2-C4-C5-C6-C8-C9-C11-C12-C13-C17-C18-C19	1
C5	C1-C2-C4-C5-C6-C8-C9-C11-C12-C13-C17-C18-C19	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C2-C4-C5-C6-C8-C9-C11-C12-C13-C17-C18-C19	1
C6	C1-C2-C4-C5-C6-C8-C11-C12-C13-C17-C18-C19	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C2-C4-C5-C6-C8-C11-C12-C13-C17-C18-C19	1
C7	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C15-C16-C17-C18-C19	C3-C7-C8-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C3-C7-C8-C10-C11-C13-C15-C16-C17-C18-C19	
C8	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C11-C12-C13-C16-C17-C18-C19	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C11-C12-C13-C16-C17-C18-C19	1
C9	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C8-C9-C11-C12-C13-C16-C17-C18-C19	C1-C3-C4-C5-C7-C8-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C3-C4-C5-C8-C9-C11-C13-C16-C17-C18-C19	
C10	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C15-C16-C17-C18-C19	C3-C7-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C17-C19	C3-C7-C10-C11-C13-C15-C16-C17-C19	
C11	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C17-C18-C19	
C12	C1-C2-C4-C5-C6-C8-C12-C17-C18-	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C2-C4-C5-C6-C8-C12-C17-C18-	1

نام شاخص	خروجی	ورودی	اشترک	سطح
C13	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C17-C18-C19	
C14	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C14-	C14-	
C15	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C15-C16-C17-C18-C19	C3-C7-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C17-C19	C3-C7-C10-C11-C13-C15-C16-C17-C19	
C16	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C15-C16-C17-C18-C19	C3-C7-C8-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C3-C7-C8-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C17-C18-C19	
C17	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C15-C16-C17-C18-C19	1
C18	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C11-C12-C13-C16-C17-C18-C19	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C11-C12-C13-C16-C17-C18-C19	1
C19	C1-C2-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C12-C13-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C17-C18-C19	C1-C3-C4-C5-C6-C7-C8-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C17-C18-C19	

ستون این ۹ شاخص را از ماتریس دستیابی اولیه سازگار شده حذف نمود و دوباره محاسبات تعیین خروجی و ورودی را انجام داد. نتایج در جدول ۱۶ آورده شده است.

در جدول ۱۵، معیارهای سطح ۱ استخراج شده است که شامل شاخص‌های C18, C17, C12, C8, C6, C5, C4, C2, C1 و می‌باشد. حال برای تعیین شاخص‌های سطح دوم، کافیست سطر و

جدول ۱۶. شاخص‌های سطح ۲

نام شاخص	خروجی	ورودی	اشترک	سطح
C3	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C19	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	2
C7	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	C3-C7-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C19	C3-C7-C10-C11-C13-C15-C16-C19	
C9	C3-C9-C11-C13-C16-C19	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C19	C3-C9-C11-C13-C16-C19	2
C10	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	C3-C7-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C19	C3-C7-C10-C11-C13-C15-C16-C19	
C11	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C19	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	2
C13	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C19	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	2
C14	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C19	C14	C14	
C15	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	C3-C7-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C19	C3-C7-C10-C11-C13-C15-C16-C19	

C16	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C19	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	2
C19	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C14-C15-C16-C19	C3-C7-C9-C10-C11-C13-C15-C16-C19	2

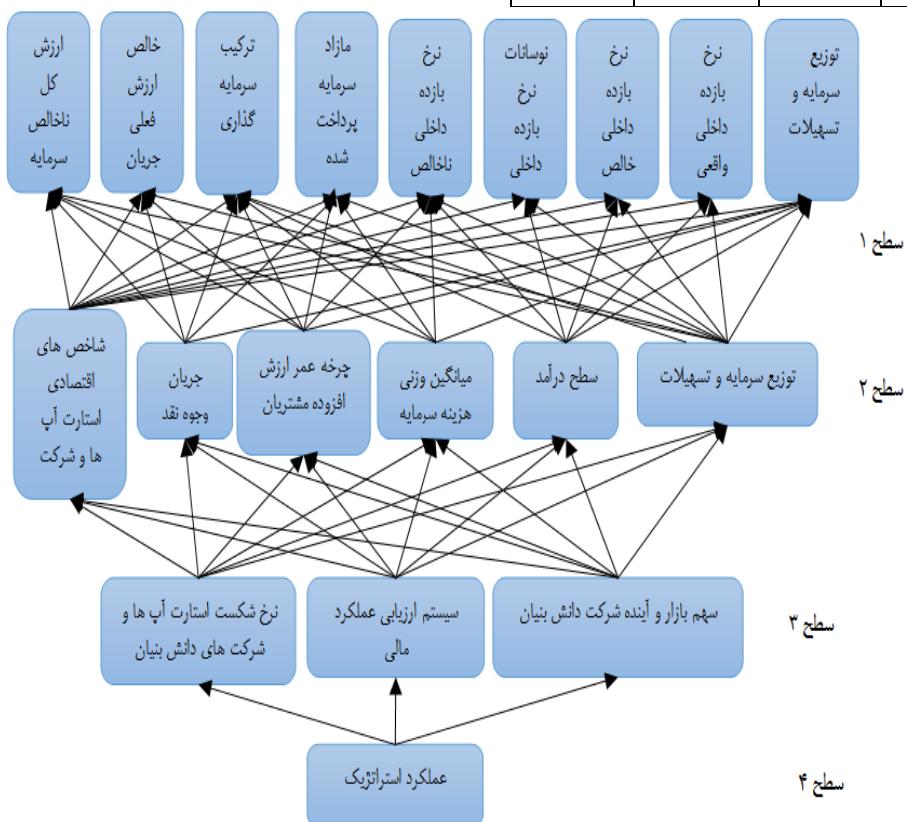
نام شاخص	خروجی	ورودی	اشتراک	سطح
C14	C7-C10-C14-C15	C14	C14	4
C15	C7-C10-C15	C7-C10-C14-C15	C7-C10-C15	3

در جدول ۱۶، معیارهای سطح ۲ استخراج شده است که شامل معیارهای C3، C11، C13، C16 و C19 است. حال برای تعیین معیارهای سطح دوم، کافیست سطر و ستون این ۶ معیار را از ماتریس دستیابی اولیه سازگار شده حذف کرد و دوباره محاسبات تعیین خروجی و ورودی را انجام داد. نتایج در جدول ۱۷ آورده شده است.

در گام پنجم با استفاده از سطوح بدست آمده از شاخص‌ها، شبکه تعاملات ISM رسم می‌شود. اگر بین دو شاخص i و j رابطه باشد به وسیله یک پیکان جهت‌دار نشان داده می‌شود. دیاگرام نهایی ایجاد شده که با حذف حالت‌های تعدی و نیز با استفاده از بخش‌بندی سطوح بدست آمده است در شکل ۳ نشان داده شده است.

جدول ۱۷. معیارهای سطح ۳ و ۴

نام شاخص	خروجی	ورودی	اشتراک	سطح
C7	C7-C10-C15	C7-C10-C14-C15	C7-C10-C15	3
C10	C7-C10-C15	C7-C10-C14-C15	C7-C10-C15	3

شکل ۳. الگوی سلسله مراتبی ارزیابی اثربخشی تامین‌مالی جسوارانه موسسه دانش‌بنیان بر کتاب

مهم در ارزیابی اثربخشی تامین‌مالی این موسسه است. سهم بازار محصول سطح بالاتری از تقاضای خاص برای محصولات دانش‌بنیان است. هر شرکت در یک محیط بازاریابی خاص و در یک بخش بازار با مجموعه خاصی از محصولات دانش‌بنیان یا استارت‌آپ‌ها فعالیت می‌کند. بنابراین، سهم بازار یک محصول تعیین کننده تقاضا برای آن محصول خاص، در یک بخش خاص از بازار محصولات دانش‌بنیان، با توجه به یک محیط بازاریابی خاص در یک دوره زمانی مشخص و تضمین کننده فروش است. سایر شاخص‌های ارائه شده در الگوی ارزیابی اثربخشی تامین‌مالی جسورانه هم هر یک به نحوی در ارزیابی اثربخشی مهم هستند. به همین خاطر پیشنهاد می‌شود برای بهبود عملکرد استراتژیک می‌بایست تدوین استراتژی و رسیدن به استراتژی مورد ارزیابی قرار گیرد. استفاده از ارزیابی عملکرد در زمینه استراتژی می‌تواند عمق و تنوع بیشتری به دانش استراتژی موسسه دانش‌بنیان بدهد. زیرا عملکرد استراتژیک از دریچه پاسخ به محیط بیرونی می‌نگرد. همچنین پیشنهاد می‌شود در جهت بهبود ارزیابی اثربخشی، می‌بایست دیدگاه‌های استوار بر محصولات و اقتصاد دانش‌بنیان مورد توجه قرار گیرد. کاربرد دانش به روز در ارزیابی اثربخشی تامین‌مالی به دست آمده در دستور کار قرار گیرد. در جهت بهبود اثربخشی تامین‌مالی جسورانه از تدوین سناریوها و شبیه‌سازی‌ها استفاده شود. بهتر است در جهت ارزیابی دقیق‌تر اثربخشی تامین‌مالی جسورانه از هدف روشن و قابل اندازه‌گیری برای تامین‌مالی استفاده شود و در نهایت از سیستم‌های سنجش آنلاین عملکرد مالی استفاده شود.

بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادها

این پژوهش با هدف ارایه الگوی سلسله مراتبی ارزیابی اثربخشی تامین‌مالی جسورانه موسسه دانش‌بنیان برکت به انجام رسید. الگویی چهار سطحی حاصل شد و همانطور که الگو نشان می‌دهد تاثیرگذارترین شاخص در ارزیابی اثربخشی تامین‌مالی جسورانه برای موسسه یادشده عملکرد استراتژیک است. روشن است که پیچیدگی محیط عرصه رقابتی کسب‌وکار و افزایش انتظارات مشتریان، ضرورت آگاهی از نقاط قوت و ضعف سازمان و بهبود مستمر بهره‌وری را پیش از پیش آشکار کرده است. از این رو یکی از دغدغه‌های اساسی سازمان‌های دخیل در تامین‌مالی جسورانه دستیابی به یک عملکرد جامع، قابل اعتماد و انعطاف‌پذیر است تا با توصل بر آن اطلاعات دقیق و کافی از جایگاه امروز خویش به دست آورند و با نگاه به آینده، از خطاهای گذشته درس بگیرند. همه این‌ها تنها با عملکرد استراتژیک قابل حصول است و می‌تواند به عنوان کلیدی‌ترین عامل برای آگاهی از اثربخشی تامین‌مالی‌های انجام گرفته عمل کند. سیستم ارزیابی عملکرد مالی یکی از شاخص‌های مهم در سطح سوم است. عملکرد مالی مقیاسی عینی است که نشان می‌دهد موسسه دانش‌بنیان برکت تا چه میزان از دارایی‌هایش برای ایجاد درآمد استفاده کرده است. عملکرد مالی این موسسه یکی از مهمترین شاخص‌ها برای ارزیابی اثربخشی تامین‌مالی جسورانه و درجه رسیدن به اهداف از پیش تعیین شده است. نرخ شکست استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان تحت پوشش تامین‌مالی موسسه دانش‌بنیان برکت هم از جمله شاخص‌های

References

- Avonomich, D; Dimov, D; and D. De Clercq. (2010). 'Venture Capital Investment Strategy and Portfolio Failure Rate: A Longitudinal Study.' *Entrepreneurship Theory and Practice* 30 (2), 207–23.
- Bringmann, Katja, Thomas Vanoutrive, Ann Verhetsel. (2016). Venture capital: The effect of local and global social ties on firm performance, *Journal of Papers in Regional Science*. 35(1), 123-142.
- Capizzi, Vincenzo, Andrea, Paltrinieri and Debidutta Pattnaik. (2022), Retrospective overview of venture capital using bibliometric approach, *Journal of Entrepreneurial Finance*, 24(2), 182-197.
- Engel, D; Heger, D; (2016). Differences in public and private venture capital companies' activities: microeconometric evidence for Germany", Working paper, RWI, Essen.
- Hisrich, D.R. (2020), Advanced Introduction to Entrepreneurship, Edward Elgar Publishing, Cheltenham.
- Heydari, Imran, Samari, Daoud, Musikhani, Morteza and Bishmi, Bahar, (2018), "Internationalization at home" a new strategy for the development and prosperity of tourism businesses, *International Business Management*, 2(1). 114-92. (In Persian).
- Ghasadi Qazvini, Farshid, Faezi Razi, Farshad and Heydarpour, Farzaneh, (2013), using data mining methods in predicting and responding to the need in the field of bold investment, *financial knowledge of securities analysis (financial studies)*,10(1). 65-43. (In Persian).
- Pehle, Behzad, Mir Bergkar, Seyed Mozafar, Chirani, Ebrahim, and Reza Aghajan Nishtaei, (1400), review evaluation models of startup companies and identification of evaluation dimensions, criteria, and indicators for startup companies in the idea stage in Iran, *Quarterly Investing Science Research Journal*, No. 37. 154-133. (in Persian).
- Ständer, Philipp. (2017). Public policies to promote venture capital: how to get national and EU measures in SYNS, *International Journal of Entrepreneurship and Innovation Management*, 6(4), 412-428.
- Kraemer-Eis, Helmut, Simone Signore, Dario Prencipe. (2021). The European venture capital landscape: an EIF perspective, *Journal of EIF Research & Market Analysis*, 8(4), 211-232.
- Nwanna, Ifeanyi o. and Chiekezie, Uju O. (2019). Venture capital as A source of funds for entrepreneurs, *Journal of Social Development*, 5(3), 478-497.
- Samila, Sampsa and Olav Sorenson, (2020). Venture capital, and economic growth, *Journal of The Review of Economics and Statistics*, 93(1), 338–349.
- Savaneviciene, Hellmann, T. & Puri, M. (2015). The interaction between product market and financial strategy :the role of venture capital. *Review of Financial Studies*, 13(4), 159-184.